

# O r ę d o w n i k      U r z ę d o w y

## p o w i a t u   C h o d z i e s k i e g o .

Wychodzi w środę i sobotę. Przedpłata miesięczna wynosi 5000 mk. bez odniesienia do domu. Cena ogłoszeń: jednolamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronie czterolamowej 5000 mk. Reklamy: jednolamowy wiersz petytowy lub jego miejsce na stronie dwulamowej 9000 mk.

Redaktor odpowiedzialny: Starostwo Chodzież

Drukłem i nakładem drukarni: F. Spaktopek,

— Telefon nr. 81. —

Nr. 72

Chodzież, środa 7 listopada 1923

70 rocznik.

Nr. 56.

### Obwieszczenie dla osadników.

Postanowieniem z dnia 24 bm. nr. L. C. 990 23. podwyższył p. Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego ubezpieczenie od ognia w Krajowym Ubezpieczeniu Ogniem w Poznaniu — „wszystkich budynków osad rentowych i dzierżawnych, oraz folwarków dzierżawnych O. U. Z. do 100 000 krotniej wartości z r. 1914.”

Przy tej sposobności zwraca się ponownie na to uwagę, iż wszyscy osadnicy O. U. Z. zobowiązani są ubezpieczyć od ognia całe swe mienie nieruchomości i ruchome wyłącznie w Krajowym Ubezpieczeniu Ogniem w Poznaniu jako instytucji prawnopublicznej i że podwyższenie tych ubezpieczeń dokonane przez p. Prezesa O. U. Z. obowiązuje osadników na mocy ich kontraktów kupna — względnie dzierżawy.

Poznań, dnia 27. października 1923 r.  
Krajowe Ubezpieczenie Ogniom w Poznaniu.  
Generalny Dyrektor

W. z.

(—) Dziedzicki.

Powyższe podają do wiadomości.  
Chodzież, dnia 2 listopada 1923 r.  
Starosta Dr. Jerzykowski.

L. dz. 20, 23 O.

Nr. 57.

### Komunikat.

Wobec coraz częściej napływających podań reemigrantów z Niemiec, posiadających już nabyte prawa z tytułu ubezpieczeń społecznych i wobec tego, że podania te niejednokrotnie wykazywały brak znajomości stanu prawnego w tym przedmiocie ze strony petentów, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wyjaśnia:

I. Reemigranci, którzy wrócili do byłej dzielnicy pruskiej przed 1 stycznia 1922 r. i mieli w Niemczech prawo do świadczeń z tytułu ubezpieczeń wypadkowych, inwalidowych i urzędników prywatnych otrzymują te świadczenia w Polsce łącznie z dodatkami drożyznianymi opartymi na polskich ustawach i rozporządzeniach. Koniecznym warunkiem więc uzyskania świadczeń jest: 1. powrót przed 1 I 1922 r. i 2) zamieszkanie po powrocie w b. dzielnicy pruskiej. Właściwymi instytucjami dla wypłaty świadczeń są: Zakład ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie o ile reemigrant był w Niemczech ubezpieczony w analogicznym zakładzie. Kasa Emerytalna dla robotników Polskich Kolei Państwowych w b. zaborze pruskim, o ile świadczenia wypłaca w Niemczech Kasa Emerytalna Prusko-Heskiego Związku Kolei

Żelaznych w innych wypadkach Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu.

II. Reemigranci, którzy wrócili do Polski (a więc nie tylko do b. dzielnicy pruskiej) przed 17 lipca 1922 r. a posiadają prawo do świadczeń z niemieckich kas brackich, otrzymują renty do dnia 17 lipca 1922 r. z właściwej kasy brackiej niemieckiej, obowiązek zaś wypłaty świadczeń od 17 lipca 1922 r. porządku, przechodzi na Polskę.

Świadczenia te na razie nie są wypłacone, ponieważ stanowią b. niskie sumy, a dla wypłacenia jakichkolwiek dodatków drożyznianych brak podstawy prawnej. Podstawa zostanie stworzoną przez ustawę w przedmiocie wykonania decyzji Rady Ligi Narodów, której projekt został wniesiony do Sejmu. W myśl tego projektu dodatki mają być wypłacone w takiej wysokości jak w ubezpieczeniu inwalidowem.

Sprawami świadczeń z kas brackich zajmuje się obecnie Okręgowy Urząd Ubezpieczeń w Poznaniu. Pośredniczy on w otrzymaniu załączności do 17. VII. 1923 r. świadczeń z Niemiec i utrzymuje uprawnionych w ewidencji. Po wejściu w życie ustawy w przedmiocie wykonania decyzji Rady Ligi Narodów renty wraz z dodatkami wypłacać będzie Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu.

III. Reemigranci, którzy przenieśli się z niemieckiej części Górnego Śląska do Polski przed 26 lutego 1923 r. pobierają świadczenia od instytucji polskich w szczególności od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Województwa Śląskiego wzgl. Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach, o ile idzie o ubezpieczenie pensyjne górników. Dodatki drożyzniane wypłacone są na mocy śląskich ustaw i rozporządzeń.

IV. Reemigranci, którzy doznali nieszczęśliwego wypadku w przedsiębiorstwie położonym na polskiej obecnie części Górnego Śląska, oraz ich rodziny, mają prawo do świadczeń ze strony Zakładów Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego.

V. Reemigranci nie podlegający pod kategorię I—IV nie mają prawa do świadczeń ze strony Polski. Również i Niemcy nie wypłacają im z reguły świadczeń w myśl postanowień niemieckich ustaw ubezpieczeniowych, wykluczających lub zawieszających prawo do świadczeń tych osób uprawnionych, które udały się zagranicę, zwłaszcza zaś, o ile są cudzoziemcami. Jednak reemigranci pochodzący z b. terenu okupacji niemieckiej i austriackiej, którzy doznali wypadków w Niemczech mogą dobrać swych praw do renty (bez dodatków) od instytucji ubezpieczeniowych w Niemczech w drodze postępowania procesowego przed właściwymi urzędami niemieckimi, o ile ich prawa nie są przedawnione. Pretensje takich reemigrantów po-

żądane jest zgłaszać do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Polożenie wszystkich reemigrantów grupy V-ej ulegnie zmianie z chwilą zawarcia przez Rząd Polski z rządem niemieckim specjalnej konwencji t. zw. konwencji o wzajemności w ubezpieczeniach społecznych. Projekt takiej konwencji został już złożony Pełnomoceownikowi Rządu Polskiego do rokowań polsko-niemieckich.

Niezależnie o tego, ponieważ w międzyczasie została uchwalona polska ustawa z 6 lipca 1923r. gwarantująca pełne równouprawnienie w zakresie ubezpieczeń społecznych cudzoziemcom, jeżeli ich ostateczna gwarancja również pod tym względem wzajemność odnośnie obywateli polskich, Rząd Polski rozpoczął kroki celem skłonięcia rządu niemieckiego by przestał stosować jeszcze przed zawarciem konwencji do obywateli polskich ograniczeń, przewidzianych dla cudzoziemców i w ten sposób zapewnił równouprawnienie swoim obywatelom w Polsce.

W celu przyścia z doraźną pomocą będącym w potrzebie reemigrantom grupy V-ej Ministerstwo Pracy

i Opieki Społecznej (Departament Opieki Społecznej) opracuje projekt zarządzenia o zasiłkach wypłacanych zaliczkowo na poczet pretensji reemigranta do instytucji ubezpieczeń społecznych w Niemczech.

Reemigranci grupy V-ej t. zn. reemigranci, którzy nie mają prawa do świadczeń ze strony Polskiej, a którzy nie otrzymają nadal tych świadczeń również ze strony Niemiec, winni podania swe wraz dowodami uzasadniającymi ich pretensje do instytucji ubezpieczeniowych niemieckich kierować bezpośrednio do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. W podaniu winna być oznaczona wyraźnie data powrotu do Polski.

Projektowane zarządzenie w sprawie zasiłków nie będzie naruszało w niezem praw reemigrantów, posiadających prawa do świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych do korzystania z pomocy dożnej udzielanej przez Urzędy Wojewódzkie reemigrantom wogóle.

Chodzież, dnia 8-go października 1923.

L. dz. 1498/23 W.

Starosta  
Dr. Jerzykowski.

## Ogłoszenia.

### Polowanie

w gminie Jeziórki ma być na przeciąg 6 lat od 15-go grudnia rb. publicznie najwięcej dającym wydzierżawione. Termin wydzierżawienia we wtorek dnia 20 listopada 1923 r. o godz. 2 po południu w sołectwie w Jeziórkach.

Warunki wydzierżawienia polowania są wyłożone do przejrzania od 5-go do 20 listopada w sołectwie i będą ogłoszone w dniu konkursu.

Obei są wykluczeni.

Wybór dzierżawcy z pośród trzech najwięcej dających zastrzega sobie naczelnik polowania.

GÓRAL,  
sołtys.

### Wetnę

owczą surową  
brudną i praną  
zakupuję i wymie-  
niam na przed. oną  
lub na  
manufakturę.

Placę ceny najwyższe. Proszę się przekonać.  
Wetny jumprowe i swetrowe w wielkim wyborze.  
Niel własnego wyrobu pierwszorzędnej jakości.

### „TEKSTYL“

włóśc.: Stanisław Józwiak, Poznań,  
ul. Kantaka 6, narożnik św. Marcina.)

Proszę dokładnie zważać na firmę.

### Młyn parowy Sokołowo-Budzyńskie uruchomiony.

Przyjmuję pszenicę i żyto do przemiału  
oraz wymieniam na mąkę na poczekaniu w  
każdej ilości.

Stanisław Leszczyński.

### PAPIER DO PAKOWANIA

w wałkach

odda każdą ilość

ekspedycja „Orędownika“

Chodzież, Ul. Zygmuntowska 13.